

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14164,Podziemna-Komisja-Lokalna-NSZZ-Solidarnosc-w-Zgierzu.html>
2023-03-30, 19:10

Podziemna Komisja Lokalna NSZZ „Solidarność” w Zgierzu

Podziemna Komisja Lokalna NSZZ „Solidarność” w Zgierzu, działała XII 1981 – 1989, utworzona przez członków legalnej Komisji Lokalnej „S” sprzed 13 XII 1981, członków KZ w Zakładach Produkcji Barwników Boruta i KZ Zakładu Urzędzeń Transportowych w Zgierzu. Z przyczyn konspiracyjnych nie wyłoniono władz i nie sformułowano statutu. Członkowie: Idzi Antczak (przewodniczący Komisji Lokalnej), Krystyna Kowalczyk, Krystyna Zarębska (nadzór finansów), Antoni Boruch, Zbigniew Balcerzak (do lata 1982), Lech Bernard Dąbski, Kazimierz Chwiałkowski (ZPB Boruta; 1987-1989), Piotr Paweł Musiał (ZUT), Antoni Wierzbowski (Instytut Medycyny Pracy w Łodzi; 1982-1984); ks. Henryk Eliasz z parafii Matki Boskiej Dobrej Nadziei w Zgierzu udostępnił salkę i interweniował w obronie internowanych.

PKL odbywała cotygodniowe zebrania w mieszkaniach członków, zbierano składki na działalność bieżącą i pomoc dla represjonowanych, utrzymywano stały kontakt z zakładami pracy w Zgierzu (przede wszystkim ZPB Borta i ZUT), nieregularny kontakt z łódzką „S” (1982-1983 A. Boruch był łącznikiem z Kierowniczą Grupą Akcji Konspiracyjnej), od 1983 z „S” Regionu Mazowsze (P.P. Musiał). I-IV 1982 wydawano podziemne pismo „Komunikat” (6 nr.), IV 1982 – IV 1989 pismo „Solidarność 80”, okolicznościowe ulotki i plakaty; 26 VI 1982 członkowie PKL umieścili przy ul. 17 Stycznia betonową tablicę „Pamięci ofiar Czerwca '56, Grudnia '70, Grudnia '81...”, usuniętą przez władze 29 VI 1982; na jej miejscu składano kwiaty i zapalano znicze, za co 1 V 1983 L. Dąbski i P.P. Musiał zostali zatrzymani i 4 V 1983 stanęli przed kolegium ds. wykroczeń (postępowanie umorzono dzięki pomocy mec. Andrzeja Kerna); 26 VI 1983 skwer oflagowano, nadając mu imię Grzegorza Przemyka. Z okazji świąt narodowych i rocznic 13 XII 1981 umieszczano

transparenty „S” i flagi narodowe na zakładach pracy, wiaduktach itp. Od wiosny 1983 w mieszkaniu pp. Wiśniewskich działała biblioteka niezależna zorganizowana przez K. Kołodziejczyk i P.P. Musiała (część zbiorów dostarczyli łódzcy lekarze skupieni wokół dr Marii Dmochowskiej), prowadzona przez Mariannę Romanowicz (459 woluminów i ok. 200 tytułów); ponadto przechowywano materiały Komisji Lokalnej zabezpieczone przez I. Antczaka.

Represje wobec działaczy: przesłuchania i rewizje po strajku 14 XII 1981 w ZPB Boruta (tego samego dnia strajk w ZUT ws. zwolnienia P.P. Musiała); internowanie I. Antczaka, A. Borucha i St. Ogińskiego 9 V – 23 VII 1982; VII-VIII 1982 przeprowadzono aresztowania pracowników ZUT (L. Biegasa, W. Malinowskiego, M. Masicy, M. Wolanowskiego) pod zarzutem przygotowywania strajku, grzywny zasądzone przez kolegium ds. wykroczeń pod różnymi pretekstami (np. 11 VIII 1982 dla K. Kowalczyk za noszenie znaczka „S”).

Wiosną 1989 wyłoniono Komisję Rewizyjną, która opracowała raport z dotychczasowej działalności; dokumenty przekazano do biblioteki, następnie do Muzeum Miasta Zgierza.

Adam Kożuchowski

[Region Ziemia Łódzka, Zgierz](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)